

ABSTRAKT

Předmětem diplomové práce je analýza dobového diskurzu konzumace tabákových výrobků v českých zemích mezi lety 1864 a 1914 se zaměřením na jednotící a distinkční potenciál tabáku. Práce si klade za cíl představit, jak byl vnímán konzument tabáku, ať se již jednalo o kuřáka dýmky, doutníků či v této době nově strojově vyráběných cigaret, nebo o osoby šňupající tabák, označované zpravidla jako šňupáci. Zabývá se reprezentací fyzické podoby příznivců tabáku v dobových pramenech, ale také jejich charakteristických vlastností. Zároveň se pak práce pokouší nastínit, jak bylo vnímáno kouření či šňupání tabáku u žen a dětí. Úkolem práce je také postihnout, s jakou sociální distinkcí se v daném období konzumace tabáku spojovala a jak ji vnímaly jednotlivé sociální skupiny. Součástí výzkumu je také analýza reprezentace dobového sociálního prostoru a jeho členění ve vztahu k tabákové konzumaci. V neposlední řadě se pak práce zaměřuje také na prolínání eugenického diskurzu do dobového tabákového diskurzu. Předmětem analýzy pak není jen široké spektrum dobových monografií a periodik, zabývajících se tematikou tabákové konzumace, ale práce analyzuje také vybrané dobové ilustrace reprezentující tabákovou konzumaci. Zdroj těchto ilustrací představují především Humoristické listy.